
ENKELE VONDSTEN VAN DE HEREMIETKREEFT *DIOGENES PUGILATOR*
TE OOSTENDE.

F. KERCKHOF

Dit artikeltje is een reactie op dat van J. Laporte, verschenen in de Strandvlo, jaargang 4 (4), van december 1984. Voor enkele algemene kenmerken van *Diogenes pugilator* en het onderscheid met de beter gekende *Pagurus bernhardus*, de gewone heremietkreeft, verwijs ik dan ook naar dit artikel.

Alle waarnemingen in deze reactie werden gedaan op het stuk strand naast het Oosterstaketsel te Oostende, beter gekend als het 'Halve Maan Strand'.

Ik trof er *Diogenes* voor het eerst aan op 15/8/1984 in materiaal afkomstig uit het net van een kruier. Een tiental heremietkreeftjes scharrelden er rond tussen de poliepenkolonies. Ze vielen mij op door hun zeer actief rondkruipen, maar ook door een typisch grijze kleur. Ik besloot enkele exemplaren mee te nemen naar huis om ze eens nader te bekijken. Het waren inderdaad *Diogenes*.

Op 28/8/1984 vond ik in het materiaal van een kruier opnieuw hetzelfde type heremietkreeftjes. Ook nu weer betrof het *Diogenes*. Ondertussen wist ik ook al van het opvallend talrijk voorkomen dit jaar van *Diogenes* aan de Westkust. Ik was dus extra op mijn hoede. Toch vond ik slechts 2 ex.. Mijn laatste waarneming deed ik een hele tijd later op 27/12/1984. Toen verzamelde ik een twintigtal ex. van tussen de resten (meestal poliepenkolonies) van 2 kruibeurten. Ook deze 2 keren vielen de diertjes op door hun actieve rondscharrelen en hun typische grijze kleur. De hoge activiteit van *Diogenes* was ook al Laporte opgevallen.

Van deze 3 data waren de *Diogenes* ongeveer alle even groot. Als huisjes gebruikten ze gevlochten fuikhorens, purperslakken, de grotere ex. van de gewone alikruik en tepelhorens: meestal de glanzende naast 1 afgebroken ex. van de gewone. Deze slakkehuisjes zijn alle heel algemeen in het horentjesgruis op dit strand. In volgend tabelletje staan de aantallen van elk huisje van de door mij bijgehouden ex..

	Purperslak	Alikruik	Fuikhoren	Tepelhoren
15/08	1	1	2	1
28/08				2
27/12	2	4	9	2
Totaal	3	5	11	5

Hieruit blijkt toch een zekere voorkeur voor de gevlochten fuikhoren en minder voor de glanzende tepelhoren, temeer daar deze laatste soort verhoudingsgewijs wel veel algemener is in het horentjesgruis. Dat de fuikhoren relatief meer gewaardeerd werd,

bleek ook uit de waarnemingen van Laporte. Wat mij ook opviel was dat de huisjes niet, zoals meestal wel het geval bij huisjes gebruikt door *Pagurus bernhardus*, begroeid waren met ruwe zeerasp. Bovendien waren de huisjes opvallend gaaf, een vaststelling die Laporte ook deed.

Daar ik wist van het mogelijk voorkomen van een tweede soort heremietkreeft, naast de gewone *Pagurus bernhardus* had ik al wel vroeger nu en dan eens heremietkreeften gecontroleerd. Voordien had ik daarbij nooit *Diogenes* gevonden. Mijn eerste waarneming deed ik alvorens af te weten van de waarnemingen van Laporte. Dit wijst er op dat de soort dit jaar waarschijnlijk toch wel algemener was dan andere jaren. Als ik nog wat verder in mijn waarnemingen zoek, vind ik in dat verband bovendien nog volgende notitie: 27/6/1984, zeer algemeen juveniele heremietjes in Fuikhoren, Purperslak en Glanzende Tepelhoren (gekruid). Het is best mogelijk dat ook dit *Diogenes* waren. Zekerheid heb ik niet, want ik heb geen enkel ex. gecontroleerd, denkende dat het juveniele *Pagurus* betrof. En dit is misschien een 'fout' die dikwijls gemaakt wordt, nl. dat de kleinere *Diogenes* aanzien wordt als juveniele *Pagurus*.

Tot besluit kan dus gezegd worden dat *Diogenes* in 1984 ook te Oostende vrij algemeen gekruid werd. Mijn waarnemingen i.v.m. de voorkeur voor de gevlochten fuikhoren, de activiteit van *Diogenes* en de gaafheid van de huisjes komen overeen met die van Laporte. Aangezien nu meer mensen weet hebben van het voorkomen en herkennen van *Diogenes pugilator* zal het interessant zijn om te kijken wat 1985 zal opleveren. Een goed veldkenmerk voor 'verdachte' ex. vind ik persoonlijk de grijze kleur en de activiteit van de dier-tjes.

Sint Catharinaplein 4
8400 Oostende

AKTIVITEITENKALENDER

Zaterdag 31 augustus: snorkelexcursie naar Burghsluis (Schouwen). Afspraak om 9.30 h in de jachthaven van Burghsluis (richting Haamstede als u van de Zeelandbrug komt). Mensen van de kust kunnen rond 8 h de veerboot te Breskens nemen.

Zaterdag 7 september: Studiedag rond "Registratie van waarnemingen en strandingen van Walvisachtigen aan onze kust", in de jeugdherberg De Ploate, Langestraat 102 te Oostende. Aanvang om 14 h, tenzij u ook het Noordzeeaquarium om 10h30 niet wilt missen.